

GEREKÇE:

Ülkemizde hayvancılık sektöründe yaşanan sorunlar her geçen gün artmaktadır. Bunun en önemli nedenlerinin başında canlı hayvan sayısında son yıllarda yaşanan ciddi düşüş gelmektedir. Oysa ülkemizin coğrafi ve iklim şartlarına bakıldığı zaman her türlü besi hayvanının rahatlıkla yetişebileceği müsait bir ortam olduğu görünmektedir. Buna rağmen uygulanan yanlış politikalar yüzünden büyükbaş hayvan sayısı 1990'larda 13 milyon iken bugün 11,4 milyona, küçükbaş hayvan sayısı ise 40 milyondan 25 milyona gerilemiştir. Bunun sonucunda 2010 yılında Cumhuriyet tarihinde ilk kez kurbanlık ithal edilerek bir ilke imza atılmıştır.

Öte yandan 2010 yılının Ağustos döneminden bu yana, Ziraat Bankası tarafından ilk iki yılı geri ödemesiz, toplam 7 yıl vadeli, sıfır faizle kullanılan hayvancılık kredisi tutarı 8 milyar liraya ulaşmıştır. Türkiye'de hayvan varlığı yetersizliği veri iken sağlanan bu kontrollü kredi, piyasada canlı hayvan fiyatlarını yüzde 40'a varan düzeylerde yükseltmiş durumdadır. Sürdürülen ithalatın piyasayı istikrarsızlaştırdığı göz önüne alındığında, yüksek fiyatlarla hayvan temin eden işletmelerin rekabetçi olabilmeleri ve ayakta kalabilmeleri olanaksız görülmektedir.

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, yeni bir uygulamayla canlı hayvan ve et ithalatını fiilen durdurmuş, dişi hayvan kesimini de 3 ay süreyle yasaklamıştır. Bu karar tek başına dişi hayvan kesimini durdurmaya yetmeyecek gibi görünmektedir. Çünkü gümrük vergilerinin artırılması nedeniyle ithalat cazibesini yitirmiş, önlemlerin alınmasında ise çok geç kalınmıştır. Bir başka deyişle, ithalatı durdurmak inek kesimini engellemeye yetmeyecektir.

Sadece 2010- 2012 yılları arasında hayvan ithalatı karşılığında ödenen para 2,3 milyar dolara ulaşmış, ancak yapılan ithalat tüketici fiyatlarının gerilemesine neden olamamış ve kişi başına kırmızı et tüketimi 10 kg. civarında kalmıştır. Oysa Avrupa'da kişi başına kırmızı et tüketimi 75 kg'dır.

Türkiye yakın zamanda başka bir ilke imza atarak ot ve saman ithalatı da gerçekleştirmiştir. 2011 yılında bir balya samanın fiyatı 3 – 4 lira iken 2012 yılı sonunda 12 – 13 liraya yükselmiştir. Saman fiyatlarındaki bu yükseliş doğal olarak hayvansal ürünlerin fiyatlarını da tetiklemiş ve tavan yaptırmıştır.

Süt konusunda yaşanan sorunlar da üreticileri mağdur etmektedir. Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre 2005'te 11 milyon 108 bin ton olan çiğ süt üretimi, bugün 15 milyon ton civarındadır. Oysaki Hayvancılık Stratejisi 2005-2013 programını içeren 8 yıllık dönemde çiğ süt üretiminin 2013 yılında 23 milyon tona ulaşmasının beklendiği ifade edilmektedir. Ayrıca çiğ süt konusunda yaşanan sorunlara ek olarak çiğ süt fiyatının düşmesi, yem fiyatının yükselmesi nedeniyle son 2 yılda yaklaşık 1 milyon süt hayvanı kesilmiştir.

Nitekim rakamlar ortaya konup doğru bir analize tabi tutulduğunda görülmektedir ki, Türkiye'nin tarımsal üretim tablosu, artan nüfusun gıda ve yem sanayinde oluşturduğu talebi karşılamaktan çok uzaktır. Türkiye tarımda ithalatçı bir yapıya doğru hızla gitmektedir.

Zor bir süreçten geçen hayvancılık sektörü ile sektörde ayakta kalmaya çalışan binlerce yetiştiricinin sorunlarının tespiti ve çözüme kavuşturulabilmesi için Meclis Araştırması açılması gerekli görülmektedir.